

F. t. 1. om offentlighed i forvaltningen

finde frem til sager, hvis dokumenter man kan have interesse i at blive gjort bekendt med.

Bestemmelsen giver heller ikke adgang til at gennemse alle sager af en bestemt art eller alle sager, der er blevet journaliseret i en bestemt periode.

Om udfærdigelse af postlister henvises til lovforslagets § 6 med bemærkninger.

Til § 5

Bestemmelsen indeholder en nærmere beskrivelse af, hvad aktindsigten omfatter.

Bestemmelserne i *stk. 1, nr. 1 og 2*, er i det væsentlige enslydende med den gældende lovs § 3.

Dokumentbegrebet i offentlighedsloven er i praksis blevet fortolket vidt. Det omfatter således foruden egentlige skriftstykker også andre aktstykker (f.eks. tegninger, kort og fotografier) samt som udgangspunkt andet materiale, der fungerer som surrogat for skrift- og aktstykker, når de indgår i grundlaget for en sags behandling og opbevares sammen med sagens akter. Således kan også lyd-bånd, film og videooptagelser og lignende være omfattet af begrebet.

Det anførte er dog ikke ensbetydende med, at også andet materiale end skrift- og dermed ligestillede aktstykker, der indsendes til eller udarbejdes af en offentlig myndighed, under alle omstændigheder kan anses for omfattet af loven. Formålet med den udvidende fortolkning af lovens dokumentbegreb er at forhindre en begrænsning af lovens anvendelsesområde som følge af den tekniske udvikling. Materiale, der ikke i sig selv har karakter af skrift- eller aktstykker, er derfor kun omfattet af loven i det omfang, det indgår i grundlaget for en sags afgørelse og opbevares sammen med sagens akter. I tilfælde, hvor sådant materiale ikke tilsigter at erstatte eller supplere egentlige aktstykker og derfor har samme funktion som disse, men tilvejebringes i andet øjemed – f.eks. hvor fremstilling af materialet er målet i sig selv, såsom produktionen af bøger, film, radio- og TV-programmer osv., – er materialet ikke omfattet af offentlighedsloven.

Der henvises endvidere til betænkningen side 138 ff og udvalgets overvejelser side 157 ff.

Efter bestemmelsen i *stk. 1, nr. 1*, omfatter retten til aktindsigt alle dokumenter, der vedrører sagen.

Omfattet er bl.a. dokumenter i sager fra en anden myndigheds sager, der er udlånt til brug ved sagens afgørelse. Er dokumentet efterfølgende udskilt af sagen, er myndigheden forpligtet til at sør-

ge for, at også sådanne dokumenter stilles til rådighed.

Skrivelser og dokumenter, der er sendt til myndigheden ved en fejltagelse, og som derfor returneres, indgår ikke i en sag.

Tilbagekalder en privatperson f.eks. en ansøgning og anmoder om, at ansøgningen og eventuelt medsendte bilag returneres, må dette normalt kunne imødekommes, medmindre sagens karakter eller indholdet af dokumenterne gør, at myndigheden har behov for at være i besiddelse af de pågældende oplysninger.

Retten til aktindsigt i et manuelt register omfatter adgang til at se den del af registret, f.eks. det kartotekskort, som den pågældende efter lovforslagets § 4, stk. 3, har fremsat begæring om. Retten omfatter ikke en adgang til at gennemse eller få udskrift af hele registret.

Retten til aktindsigt gælder, uanset på hvilken måde myndigheden opbevarer dokumenterne. Opbevares den pågældende skrivelse ikke i papirform, men f.eks. alene på mikrofilm eller på et edb-datalager, må myndigheden gøre skrivelsen teknisk tilgængelig for den, der har begæret aktindsigten, f.eks. i form af en udskrift eller ved at den pågældende får adgang til et skærmbillede i forbindelse med aktindsigt på stedet.

Det er i den forbindelse uden betydning, at meddelelsen aldrig har foreligget som et dokument i sædvanlig forstand, men alene er blevet udfærdiget og modtaget på et elektronisk dataanlæg, når blot meddelelsen rent faktisk opbevares på en måde, så myndigheden har rådighed over den. Er det datalager, hvori skrivelsen opbevares, omfattet af loven om offentlige myndigheders registre, vil denne lov ikke være til hinder for, at oplysningerne videregives, når det er nødvendigt med henblik på at opfylde pligten til at give aktindsigt.

Bestemmelsen i *stk. 1, nr. 2*, giver som hidtil adgang til aktindsigt i indførelser i journaler, registre og andre fortegnelser vedrørende den pågældende sags dokumenter. Reglen er begrundet i ønsket om at sikre såvel offentligheden som en sags parter kontrolmulighed med hensyn til aktindsigtens gennemførelse. Sådanne journalregistre m.v. betjenes i de fleste tilfælde stadig manuelt. Den tekniske udvikling har imidlertid medført, at journalindførelser m.v. kan ske ved hjælp af elektronisk databehandling. Adgangen til aktindsigt på dette område er derfor opretholdt for edb-styrede journaliseringssystemer uanset den almindelige undtagelsesbestemmelse i stk. 2. Der henvises til bemærkningerne nedenfor vedrørende denne bestemmelse.